

Ledelsesberetning 2020

Nordjyllands Historiske Museum

I løbet af 2020 besøgte i alt 202.208 personer et af udstillingsstederne under Nordjyllands Historiske Museum, hvilket er en fremgang på 39.366 gæster i forhold til året før. Fremgangen i besøgstallet skal ses i lyset af, at Nordjyllands Historiske Museum i lighed med andre museer og i overensstemmelse med Slots- og Kulturstyrelsens retningslinjer er begyndt også at tælle de personer, som benytter sig af de udendørs fortidsminder og arealer, som museet bruger i sin formidling. Alene 117.697 gæster har således besøgt f.eks. Lindholm Høje gravpladsen, Vikingeborgen Fyrkat, Hals Skanse, en af museets udgravninger eller åbne udstillingscontainere.

Museets ambitioner om flere besøgende i 2020 i forhold til tidligere år og en fortsat vækst i antallet af såkaldte byvandring fik med nedlukningen fra marts et gevaldigt Covid-19 skud for boven. Fra og med nedlukningen var det blot et spørgsmål om at komme igennem 2020 med mindst muligt tab og færrest mulige afskedigelser af personale. Det blev vurderet, at museet stod til at miste 2-2,5 mio. kr. i indtægter på entré og butikker. Så galt gik det heldigvis ikke. I 2020 var der budgetteret med entréindtægter på 2.120.000 kr. og salgsindtægter på 1.863.000 kr. Da året var omme, var de tilsvarende regnskabstal 1.806.890 kr. og 1.267.386 kr., svarende til et samlet tab på 908.724 kr. Entréindtægterne blev godt hjulpet på vej af regeringens refusion af halvdelen af entréen i sommerugerne. I alt fik museet refunderet 488.175 kr. Det var den eneste af Covid-19-refusionsordningerne, museet kunne gøre brug af.

Vilkårene for såvel ledergruppens som personalets arbejde har ikke været optimale i 2020. Meget hurtigt efter nedlukningen besluttede ledergruppen at reducere medarbejderstaben med én og yderligere at reducere fem ansattes timetal med hver en arbejdsdag. En stor tak skal lyde til museets personale, der bød ind og trak læsset, så snart regeringen gav mulighed for genåbning. Derfor blev yderligere reduktioner i medarbejderstaben i løbet af året ikke nødvendige, og museet kunne lande et ordinært regnskab med kun 61.181 kr. i underskud. Man kan derfor konkludere, at det på trods af de økonomisk henseende meget store udfordringer lykkedes at komme ud af 2020 med skindet på næsen.

Bestyrelsen

Museets bestyrelse bestod ultimo 2020 af formand Per Lyngby (foreningsvalgt), næstformand Jørgen Pontoppidan (Mariagerfjord Kommune), Jørgen Skov Andersen (foreningsvalgt), Bjarne S. Hansen (foreningsvalgt), Anders Hind (foreningsvalgt), Kim Romdrup (medarbejderrepræsentant), Signe Stidsing Hansen (medarbejderrepræsentant), John G. Nielsen (Aalborg Kommune), Arne Schade (Aalborg Kommune), Søren Brunsholt Andersen (Aalborg Kommune), Thomas Høj (Mariagerfjord Kommune) og Gert Fischer (Rebild Kommune). Museets daglige ledelse varetages af museumsdirektør, ph.d. Lars Christian Nørbach.

Bestyrelsesformand Per Lyngby indtrådte 1. juli 2020 i stedet for Leif Sondrup, der ligeledes var foreningsvalgt repræsentant i bestyrelsen. Arbejdet i bestyrelsen har været præget af nedlukningerne betinget af Covid-19. De begrænsede muligheder for at mødes fysisk har blandt andet bevirket, at arbejdet med strategiplan 2021-2024 er blevet udskudt og først færdiggøres i løbet af 2021.

Økonomi og medarbejdere

Nordjyllands Historiske Museum havde i 2020 (2019) indtægter på 51.703.917 kr. (52.623.390 kr.) og udgifter på 51.765.098 kr. (52.131.328 kr.), hvilket giver et merforbrug i 2020 på 61.181 kr. mod ikke forbrugte midler på 492.063 kr. i 2019. Merforbruget tages af museets reserver. 45 % af museets indtægter stammer fra kommuner og stat, mens resten kommer fra entré, salg i butikkerne, arkæologi, fonde og indtægtsdækket virksomhed.

Nøgletal 2020 (2019):

Aalborg Kommune 9.935.784 kr. (9.622.682 kr.)

Mariagerfjord Kommune 4.220.000 kr. (4.157.000 kr.)

Rebild Kommune 1.205.000 kr. (1.205.000 kr.)

Staten ordinært 5.493.003 kr. (5.424.826 kr.)

Staten REGAN Vest 2.600.000 kr. (2.600.000 kr.)

Entré- og salgsindtægter 3.087.106 kr. (3.872.688 kr.)

Fonde 616.800 kr. (1.757.607 kr.)

Arkæologi 15.765.274 kr. (13.186.597 kr.)

Indtægtsdækket virksomhed 825.166 kr. (3.132.824 kr.)

REGAN Vest fra året før 1.500.351 kr. (2.432.213 Kr.)

Sponsorer og lokaleleje 2.636.869 kr. (2.426.088 kr.)

Formidling 798.684 kr. (632.191 kr.)

Arkæologi projekter 3.019.880 kr. (2.173.675 kr.)

Ved Nordjyllands Historiske Museum var der i 2020 (2019) beskæftiget 122 (127) personer svarende til 67 (71) fuldtidsstillinger. I forhold til perioden før 2018 er det en betragtelig forøgelse af antal beskæftigede, hvilket primært skyldes øget aktivitet indenfor arkæologien og arbejdet med projektet REGAN Vest. Langt flere end halvdelen af de ansatte ved museet er sæsonansatte, hvilket typisk er i stillinger som museumsværter og projektansatte arkæologer. Disse afskediges efter sæsonen eller endt projekt. Men heldigvis har museet en stor og trofast medarbejderskare, der har været ansat i en længere årrække – således er der stort set årligt medarbejdere, der kan fejre 25års jubilæum.

Donationer og tilskud

For at kunne opretholde sin forsknings- og formidlingsindsats er Nordjyllands Historiske Museum afhængig af velvillighed fra private fonde og offentlige instanser. Museet vil gerne benytte lejligheden til at takke: Aalborg Kommune, Augustinus Fonden, Cirkushusets Støtteforening, C.S. Strøbybergs fond til Bevarelse af Jens Bangs Stenhus, Elisabeth Munksgaard Fonden, Folketinget, Jutlander Bank, Mariagerfjord Kommune, Nordea-fonden, Realdania, Rebild Kommune, Region Nordjylland, Slots- og Kulturstyrelsen, Spar Nord Fonden, Velux Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og de forskellige foreninger med samlet omtrent 3.000 medlemmer, som er tilknyttet Nordjyllands Historiske Museum. Hertil skal en særlig tak gå til museets sponsorer: Basis Tryk, Nordjyske Medier, AV Center, Pølsedrengene, Visit Aalborg – og til REGAN

Vests sponsorer: Ambercon, Spar Nord Støvring, Uggerly Installation, Dansk Kassesystem, Comwell Rebild Bakker, Farrowtech, COWI og AART.

Udstillingsstederne

I Aalborg Kommune fordelte de besøgende sig i 2020 (2019) med 18.722 (19.425) på Aalborg Historiske Museum, 202 (429) i Apotekersamlingen, 9.198 (11.606) i Gråbrødrekloster Museet, 5.486 (4800) på Hals Museum og 15.826 (25.335) på Lindholm Høje Museet.

I Rebild Kommune blev Boldrup Museum i 2020 (2019) besøgt af 14.052 (9.788), mens 398 (1.293) besøgte den endnu ikke åbnede koldkrigsbunker REGAN Vest.

Gæsterne på museerne i Mariagerfjord Kommune fordelte sig i 2020 (2019) med 1.282 (4.692) på Cirkusmuseet, 372 (928) på Hadsund Egnssamling og Møllehistorisk Samling, 0 (980) på Havnø Mølle, 2.386 (1.827) på Hobro Museum, 909 (1.124) på Lystfartøjsmuseet, 1.428 (3.323) på Mariager Museum samt 33.978 (31.336) på Vikingecenter Fyrkat og Fyrkat Møllegård. Som en konsekvens af Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering i 2018 af Nordjyllands Historiske Museum blev Mariager Museum ved årsskiftet 2020/2021 udskilt. Der blev indgået fremadrettede aftaler med Mariager Museumsforening om, hvilke genstande i udstillingerne som stadig tilhører Nordjyllands Historiske Museum. I forbindelse hermed blev det også aftalt, at Nordjyllands Historiske Museum yder foreningen hjælp til overvågning og let konservering af udvalgte genstande. Aftalen konfirmeredes af Mariagerfjord Kommune, som også sanktionerede, at Nordjyllands Historiske Museums tilskud årligt beskæres 80.000 kr., som kommunen sender til museumsforeningen.

Hovedprojekter jf. perspektivplanen

Aalborg Historiske Museum

Som en følge af Aalborg Kommunes budgetforlig 2020 blev planerne for Aalborghus Slot erstattet af et nyt projekt for museumsbygningen i Algade og Aalborg Bymidte. Indholdet i det ny projekt går overordnet ud på at formidle Aalborgs Historie med udgangspunkt i museet i Algade samt udvalgte satellitter i midtbyen – Aalborg Kloster, Aalborg Rådhus, Jens Bangs Stenhus og Gråbrødrekloster Museet. Udarbejdelsen af et prospekt for projektet blev igangsat i sommeren, så det kan afleveres til budgetforhandlingerne for 2022.

Fyrkat

Projektet med flytning af udstillingerne af Fyrkatfundene fra Hobro til Fyrkat Møllegård nød væsentlig fremme i det forgangne år. Således donerede Jutlander Bank 500.000 kr., og en dialog med potentielle købere af Hobro Museum indledtes. En finansiering af fase 1 (østlig længe på Møllegården) er dermed næsten på plads, og planlægningen af dette arbejde er påbegyndt.

Arbejdet med udfærdigelse af UNESCO-ansøgningen afsluttedes i slutningen af året. Den trykte ansøgning på knap 400 sider afleveredes efterfølgende til Kulturministeriet.

REGAN Vest

Beslutningerne for anlægsarbejderne i projektet er lagt over i Ejendomsfonden REGAN Vest, mens museet varetager driften. Ved Folketingets finanslovsforhandlinger for 2021 blev driftsbevillingen på 2,6 mio. kr. årligt forlænget for 2021 og 2022.

Arbejderne i bunkeren skulle have været afsluttet i november, men tidsfristen er forlænget. I det store og hele forløber arbejdet godt, dog med forsinkelse. Da der er minimum et år til åbningen, er det realistisk, at bunkeren klargøres i god tid inden åbning. Maskinmesterboligen blev færdigindrettet og mangler kun genstandssikring og adgangskontrol.

Ejendomsfonden REGAN Vest holdt licitation på entrepriserne på udstillingsbygningen. Et genudbud af anlægsentreprisen var nødvendigt, hvorfor igangsætning af anlægsarbejderne blev udskudt til 2021 og åbningen til 2022.

Lars Nørbach

Museumsdirektør, ph.d.

Nordjyllands Historiske Museum

Marts 2021